

INFORMACJA DODATKOWA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

ORZESKO-KNUROWSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

Z SIEDZIBĄ W KNUROWIE

za okres

od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku

CZĘŚĆ I

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie przy ulicy Kosmonautów 9A został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Gliwicach X Wydział Gospodarczy w dniu 17.12.2001r. w dziale 1 pod numerem 0000073075.

Zgodnie z udzielonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwoleniami Bank prowadzi następującą działalność:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
 - prowadzenie innych rachunków bankowych,
 - udzielanie kredytów,
 - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
 - przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
 - udzielanie pożyczek pieniężnych,
 - operacje czekowe i wekslowe,
 - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
 - nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
 - przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
 - prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
 - pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.
 - obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
 - dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
 - dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
 - nabywa i zbywa nieruchomości,
 - świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
 - świadczy usługi finansowe w zakresie:
 - pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych,
 - przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - pośredniczy w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych.
2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.
 3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe, Bank nie jest więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
 4. Sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank Spółdzielczy w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Bank działalności.

5. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego z innym bankiem.
6. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2018 roku są zgodne z ustawą o rachunkowości oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2017 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków

Poniżej przedstawiono zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, w zakresie w jakim obowiązujące przepisy pozostawiają prawo wyboru lub nie regulują danego zagadnienia, dotyczące:

1) Zasad ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu bądź do momentu stwierdzenia trwałej utraty wartości, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny Bank ujmuje odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych:

- a) naliczone odsetki Bank ujmuje w przychodach z tytułu odsetek,
- b) należne dywidendy Bank ujmuje w przychodach z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu,
- c) w przypadku, w którym nastąpiła trwała utrata wartości składnika aktywów finansowych, Bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny, jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących.

Przy wycenie aktywów dostępnych do sprzedaży Bank kierując się zasadą ostrożnej wyceny aktywów nie ujmuje wycen dodatnich ponad wartość nabycia składnika majątkowego, wartość ta odzwierciedlona zostaje przy sprzedaży tych aktywów.

2) Zasad ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań.

Aktywa i zobowiązania finansowe bank wycenia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2017r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz Polityką (zasadami) rachunkowości w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym z siedzibą w Knurowie.

3) Przyjętych zasad rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszących się do prognozowanych transakcji Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.

4) Zasad spisywania należności.

Należności spisuje się w ciężar utworzonych rezerw celowych po stwierdzeniu udokumentowania nieściągalności należności lub przedawnienia roszczeń Banku. Spisanie może następować z umorzeniem lub bez umorzenia należności zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami windykacyjnymi.

7. Zmiany zasad rachunkowości, w tym metod wyceny, dokonane w roku obrotowym, wywierające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

W bieżącym roku obrotowym nie wystąpiły zmiany zasad rachunkowości, w tym metod wyceny wywierające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

8. Charakterystyka dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego i przyczyn ich wprowadzenia oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową Banku.

W bieżącym roku nie dokonano zmian w sposobie sporządzania sprawozdania.

9. Informacje o dokonaniu przez Bank korekty błędu podstawowego.

Bank nie dokonał korekty błędu podstawowego.

10. Informacje o znaczących zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym, nie uwzględnionych w bilansie oraz rachunku zysków i strat.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego.

11. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat poprzednich ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy: - nie wystąpiły

12. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2018:

Rodzaj usługi	Kwota wynagrodzenia:	
	wypłacona	należna
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	14 000.00	14 000.00

Sporządził: Sylwia Lasota
 Sylwia Anna Lasota
Elektronicznie podpisany przez Sylwia Anna Lasota
 Data: 2019.03.28 14:48:11 +01'00'
 podpis

Sprawdził: Ewa Matla
 Ewa Anna Matla
Elektronicznie podpisany przez Ewa Anna Matla
 Data: 2019.03.28 14:50:27 +01'00'
 podpis

Zarząd Banku	
<i>Dariusz Wójcik Prezes Zarządu</i>	Dariusz Robert Wójcik Elektronicznie podpisany przez Dariusz Robert Wójcik Data: 2019.03.28 16:00:58 +01'00'
<i>Kornelia Waloszek Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych</i>	Kornelia Gabriela Waloszek Elektronicznie podpisany przez Kornelia Gabriela Waloszek Data: 2019.03.28 16:03:16 +01'00'
<i>Daniela Musioł Wiceprezes Zarządu ds. finansowych</i>	Daniela Musioł Elektronicznie podpisany przez Daniela Musioł Data: 2019.03.28 16:05:16 +01'00'
<i>Tomasz Kapłanek Wiceprezes Zarządu ds. handlowych i IT</i>	Tomasz Kapłanek Elektronicznie podpisany przez Tomasz Kapłanek Data: 2019.03.28 15:58:43 +01'00'
<i>Pieczęć firmowa Banku</i>	

Knurów, dnia 28 marca 2019r.

CZĘŚĆ II

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA O AKTYWACH I PASYWACH, ZOBOWIĄZANIACH POZABILANSOWYCH, ELEMENTACH RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT, ZESTAWIENIA ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ORAZ RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH I INFORMACJE O ZARZĄDZANIU RYZYKIEM ZWIĄZANYM Z PROWADZONĄ PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCIĄ, INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH KLIENTÓW

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów art. 128 ustawy Prawo bankowe

Fundusze własne dla potrzeb wyliczania adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Wysokość funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2018r. wynosi 38 851 766.26 zł, tj. 9 035 294.48 euro przeliczona wg kursu średniego ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu 31.12.2018r. (1EUR= 4.30 PLN).

STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH

Wyszczególnienie	31.12.2017r.	31.12.2018r.
Fundusze własne, w tym:	41 080 700.97	38 851 766.26
I. Kapitał Tier I, w tym:	33 880 519.89	34 449 288.28
I.1 Kapitał podstawowy Tier I, w tym:	32 206 900.24	33 466 262.29
- Kapitał rezerwowy	26 078 443.99	27 388 405.98
- Uznana strata		
- Fundusze ogólnego ryzyka bankowego	5 008 649.78	5 008 649.78
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych (art. 484 ust. 3 Rozporządzenia UE 575/2013)		
- Kwota instrumentów na dzień sprawozdawczy	928 545 .03	882 915.03
- Skumulowane inne całkowite dochody	283 228.26	283 228.26
Korekty okresu przejściowego w kapitale podstawowym Tier I, w tym:	-91 966 .82	-96 936.76
-Wartości niematerialne i prawne	-35 321.17	-96 936.76
-Inne korekty w okresie przejściowym	-56 645.65	
I.2 Kapitał dodatkowy Tier I, w tym:	1 673 619.65	983 025.99
- Instrumenty kapitałowe (obligacje)	1 682 449.94	983 025.99
Korekty okresu przejściowego w kapitale dodatkowym Tier I, w tym:	-8 830.29	
-Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym (art. 472 Rozporządzenia UE 575/2013)	-8 830.29	
II. Kapitał Tier II, w tym:	7 200 181.08	4 402 477.98
II.1 Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	7 200 181 .08	4 402 477.98

ŁĄCZNA KWOTA EKSPOZYCJI NA RYZYKO oraz WSKAŹNIKI KAPITAŁOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017r.	31.12.2018r.
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym z tytułu:	339 806 765.76	311 343 373.39
- ryzyka kredytowego	294 618 415.76	266 523 773.39
- ryzyka operacyjnego	41 188 350.00	44 819 600.00
- ryzyka rynkowego		
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności)	12.09%	12.48%
Współczynnik kapitału Tier I	9.97%	11.06%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	9.48%	10.75%

Bank wyznacza wymogi kapitałowe z poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Instrukcją Segmentacja ekspozycji i wagi ryzyka dla metody standardowej oraz Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej.

Na dzień 31.12.2018r. Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej. Suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w ramach kapitału regulacyjnego wynosiła 24 907 469,87 zł. i obejmowała następujące ryzyka:

- ryzyko kredytowe 21 321 901.87 zł.
- ryzyko operacyjne 3 585 568.00 zł.
- ryzyko walutowe 0.00 zł.

Dodatkowo Bank szacuje wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka nieujęte w kapitale regulacyjnym. Na 31.12.2018r. z tego tytułu wystąpił wymóg w wysokości 6 868 918.00 zł.

Łączny wymóg kapitałowy ukształtował się na poziomie 31 776 387.87 zł. co stanowiło 81.79 % funduszy własnych banku na koniec roku.

2. Walutowa struktura aktywów i pasywów.

KASA w WALUTACH OBCYCH

KASA W WALUCIE - USD						
Wyszczególnienie	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	36 775.00	3.4813	128 024.81	38 619.00	3.7597	145 195.85
Razem - Kasa w walucie USD	36 775.00	3.4813	128 024.81	38 619.00	3.7597	145 195.85

KASA W WALUCIE -EURO						
Wyszczególnienie	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	62 605.00	4.1709	261 119.19	66 065 .00	4.3000	284 079.50
Razem - Kasa w walucie EUR	62 605.00	4.1709	261 119.19	66 065 .00	4.3000	284 079.50

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO W WALUCIE - USD						
Rodzaj należności	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
Należności w rachunku bieżącym	0.00	3.4813	0.00	0.00	3.7597	0.00
Należności terminowe, w tym lokaty płynnościowe	56 078.18		195 224.97	242 850.71		913 045.81
Razem	56 078.18	3.4813	195 224.97	242 850.71	3.7597	913 045.81
Odsetki niezapadłe	6.08	3.4813	21.17	6.05	3.7597	22.75
Ogółem należności	56 084.26	3.4813	195 246.13	242 856.76	3.7597	913 068.56
Utworzone rezerwy	0.00	3.4813	0.00	0.00	3.7597	0.00
Ogółem należności netto	56 084.26	3.4813	195 246.13	242 856.76	3.7597	913 068.56

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO W WALUCIE -EURO						
Wyszczególnienie	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
Należności w rachunku bieżącym	0.00	4.1709	0.00	0.00	4.30	0.00
Należności terminowe, w tym lokaty płynnościowe	528 085.95		2 202 593.69	753 771.25		3 241 216.38
Razem	528 085.95	4.1709	2 202 593.69	753 771.25	4.30	3 241 216.38
Odsetki niezapadłe	0.43	4.1709	1.79	0.21	4.30	0.90
Ogółem należności	528 086.38	4.1709	2 202 595.48	753 771.46	4.30	3 241 217.28
Utworzone rezerwy	0.00	4.1709	0.00	0.00	4.30	0.00
Ogółem należności netto	528 086.38	4.1709	2 202 595.48	753 771.46	4.30	3 241 217.28

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO W WALUCIE - USD						
Rodzaj zobowiązania	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
I. Rachunki oszczędnościowe	92 834.57	3.4813	323 184.99	282 895.43	3.7597	1 063 601.95
1. Bieżące	87 223.78	3.4813	303 652.15	277 279.08	3.7597	1 042 486.16
2. Terminowe	5 609.72	3.4813	19 529.12	5 615.28	3.7597	21 111.77
3. Odsetki naliczone	1.07	3.4813	3.72	1.07	3.7597	4.02
II. Pozostałe	569.44	3.4813	1 982.39	95.74	3.7597	359.95
1. Bieżące	569.44	3.4813	1 982.39	95.74	3.7597	359.95
2. Terminowe	0.00	0.00	0.00	0.00	3.7597	0.00
3. Odsetki naliczone	0.00	0.00	0.00	0.00	3.7597	0.00
Ogółem (poz. I + poz. II)	93 404.01	3.4813	325 167.38	282 991.17	3.7597	1 063 961.90

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO W WALUCIE - EURO						
Rodzaj zobowiązania	31.12.2017r.			31.12.2018r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
I. Rachunki oszczędnościowe	367 344.66	4.1709	1 532 157.84	686 261.59	4.30	2 950 924.83
1. Bieżące	348 326.14	4.1709	1 452 833.50	670 236.97	4.30	2 882 018.96
2. Terminowe	19 017.35	4.1709	79 319.46	16 022.97	4.30	68 898.77
3. Odsetki naliczone	1.17	4.1709	4.88	1.65	4.30	7.10
II. Pozostałe	223 011.20	4.1709	930 157.42	133 143.02	4.30	
1. Bieżące	223 011.20	4.1709	930 157.42	133 143.02	4.30	572 514.99
2. Terminowe	0.00	4.1709	0.00	0.00	4.30	0.00
3. Odsetki naliczone	0.00	4.1709	0.00	0.00	4.30	0.00
Ogółem (poz. I + poz. II)	590 355.86	4.1709	2 462 315.26	819 404 61	4.30	3 523 439.81

3. Źródła pozyskania depozytów.

1) Głównym źródłem finansowania Banku są depozyty sektora niefinansowego.

Bank posiada zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie całego kraju. Działalność operacyjna Banku prowadzona jest w 15 jednostkach organizacyjnych:

- Oddział w Knurowie,
- Oddział w Ornontowicach,
- Oddział w Orzeszu,
- Oddział w Czerwionce,
- Oddział w Gliwicach,
- Oddział w Zabrze,
- Ekspozytura w Łaziskach Górnych,
- Oddział w Wielosiu,
- Oddział w Toszku,
- Oddział w Leszczynach,
- Ekspozytura w Rudzie Śląskiej,
- Ekspozytura w Gierałtowicach,
- Ekspozytura w Szczygłowicach,
- Ekspozytura w Rudzińcu,
- Ekspozytura w Czerwionce,

2) Analiza rynku lokalnego.

Na obsługiwanym terenie działają:

- a) Przedsiębiorstwa:
- handlowe,
 - usługowo – produkcyjno – handlowe,
 - budowlano – remontowe,

- hodowlane,
 - transportowe.
- b) Firmy prywatne i rzemieślnicze:
- usług rachunkowych,
 - mechaniki pojazdowej,
 - poligraficzne,
 - piekarnicze, gastronomiczne,
 - farmaceutyczno – optyczne,
 - przetwórstwa rolno – spożywczego, uprawowe, ogrodnicze.

Ze względu na przemysłowo produkcyjny teren na którym działa Bank najliczniejszą grupę klientów Banku stanowią osoby posiadające rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe ROR, umożliwiające swobodny dostęp do środków finansowych wynikających z wynagrodzenia za pracę. Działalność banku prowadzona jest w 15 placówkach bankowych, dlatego też potencjalnymi klientami są mieszkańcy tych terenów.

Podstawową przesłanką konkurencji jest zjawisko wzajemnej substytucji produktów w zaspokojeniu określonej potrzeby nabywców. Dlatego punktem wyjścia w ocenie sytuacji konkurencyjnej jest rozpoznanie pełnego zakresu występujących na danym rynku produktów spełniających tę samą funkcję, przeprowadzania analizy porównawczej i sformułowaniu wniosków.

W oparciu o stopień substytucyjności produktu wyróżniamy cztery rodzaje konkurencji:

- konkurencja w ramach marki,
- konkurencja w ramach gałęzi,
- konkurencja w ramach formy produktu,
- konkurencja ogólna.

Dla naszego Banku istnieją wszystkie cztery z w/w rodzajów konkurencji.

3)

L.p.	Wyszczególnienie źródeł pochodzenia depozytów wg sektorów	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
		Zobowiązania	Udział	Zobowiązania	Udział
		[PLN]	[%]	[PLN]	[%]
1.	Sektor finansowy	1 807 987.14	0.31%	55 686.61	0.01%
2.	Sektor niefinansowy	515 603 482.25	89.37%	546 575 320.03	90.04%
3.	Sektor budżetowy	59 499 831.83	10.31%	60 423 353.69	9.95%
Ogółem - Depozyty		576 911 301.22	100.00%	607 054 360.33	100.00%

L.p.	Wyszczególnienie źródeł pochodzenia depozytów wg podmiotów	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
		Zobowiązania [PLN]	Udział [%]	Zobowiązania [PLN]	Udział [%]
1.	Institucje finansowe	1 807 987.14	0.31%	55 686.61	0.01%
2.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0.00	0.00%	0.00	0.00%
3.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	53 040 867.48	9.19%	58 499 632.30	9.65%
4.	Przedsiębiorcy indywidualni	25 058 646.07	4.34%	23 394 916.72	3.85%
5.	Rolnicy indywidualni	5 720 841.18	0.99%	8 883 648.84	1.46%
6.	Osoby prywatne	413 538 869.80	71.68%	434 487 427.75	71.57%
7.	Institucje niekomercyjne	18 244 257.72	3.16%	21 309 694.42	3.51%
8.	Budżet centralny i terenowy	59 499 831.83	10.31%	60 423 353.69	9.95%
Ogółem - Depozyty		576 911 301.22	100.00%	607 054 360.33	100.00%

4. Struktura koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, segmenty rynku branżowe i geograficzne.

W celu dywersyfikacji portfela i ograniczenia ryzyka kredytowego, niezależnie od przestrzegania limitów koncentracji zaangażowań wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/575/UE z dnia 26 czerwca 2013r w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w Banku ustanowiono limity wewnętrzne na poszczególne rodzaje koncentracji zaangażowań.

1) Koncentracja zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych.

Bank nie posiada znacznych inwestycji w podmioty sektora finansowego, a łączny poziom zaangażowania w podmioty tego sektora, w stosunku do których instytucja nie dokonała znacznej inwestycji wynosi 22.83 % kapitału podstawowego Tier I Banku, z zastrzeżeniem, że po zastosowaniu wyłączeń na podstawie decyzji KNF z dnia 24.02.2016r. zaangażowanie stanowi 4.84% kapitału podstawowego Tier I Banku.

Limit koncentracji zaangażowań wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, określony w Rozporządzeniu na poziomie 25% uznanego kapitału – nie został w 2018 roku przekroczony.

Wg stanu na dzień 31.12.2018r. należności klasyfikowane jako duże ekspozycje wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, tj. przekraczające 10% uznanego kapitału wynoszą 77 309 tys. zł, co stanowi 199% uznanego kapitału

2) Koncentracja branżowa.

W strukturze branżowej portfela kredytowego największy udział stanowi zaangażowanie w następujące branże:

- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych wyłączając motocykle;
- Budownictwo.

Zaangażowanie w poszczególne sekcje przedstawia poniższa tabela.

Zaangażowanie wg stanu na dzień 31.12.2018r. w poszczególne sekcje (wartość nominalna wraz z zaangażowaniem pozabilansowym)				
Wyszczególnienie	Zaangażowanie [tys zł]	struktura	udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości %	saldo kredytów z rozpoznaną utratą wartości
Sekcja L (Nieruchomości)	51 109	17.07%	0.78%	400
Sekcja G (Handel)	48 592	16.23%	41.33%	20 083
Sekcja F (Budownictwo)	34 716	11.60%	20.53%	7 127
Sekcja C (Przetwórstwo przemysłowe)	23 779	7.94%	18.71%	4 450
Sekcja I (Zakwaterowanie)	19 283	6.44%	6.05%	1 166
Sekcja A (Rolnictwo)	18 972	6.34%	9.23%	1 752
Sekcja O (Administracja publiczna)	16 120	5.39%	0.00%	0
Sekcja K (Dział finansowa i ubezpieczeniowa)	14 062	4.70%	2.93%	412
Sekcja H (Transport)	13 926	4.65%	3.03%	422
Sekcja R (Kultura)	12 267	4.10%	0.01%	1
Sekcja Q (Ochrona zdrowia)	10 221	3.41%	0.00%	0
Sekcja M (Działalność profesjonalna, naukowa, techniczna)	9 332	3.12%	14.91%	1 391
Sekcja E (Dostawa wody)	6 419	2.14%	0.00%	0
Sekcja S (Pozostała działalność usługowa)	4 305	1.44%	42.81%	1 843
Sekcja P (Edukacja)	4 244	1.42%	32.66%	1 386
Sekcja B (Górnictwo)	3 874	1.29%	3.74%	145
Sekcja N (Działalność w zakresie usług administrowania)	3 181	1.06%	1.32%	42
Sekcja J (Informacja i komunikacja)	3 040	1.02%	4.21%	128
Sekcja D (Energia)	1 894	0.63%	0.00%	0
Razem	299 336	100%		40 748

3) Limity zaangażowań w ten sam region geograficzny

Największą część portfela kredytowego Banku stanowią ekspozycje z podstawowego terenu działania Banku, tj 95% portfela kredytowego wg wartości nominalnej. Ekspozycje z zakresu rozszerzonego terenu działania obejmującego województwa: opolskie, małopolskie, świętokrzyskie, łódzkie i dolnośląskie stanowią 2 % portfela kredytowego wg wartości nominalnej, limit w wysokości 10 % portfela kredytowego został wykorzystany w 21%, natomiast limit na pozostały teren działania również w wysokości 10 % portfela kredytowego został wykorzystany w 25%, zaangażowanie na poziomie 3 % portfela.

Szczegółowe zestawienie poziomu i wykorzystania limitów koncentracji w ten sam region geograficzny przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł):

		31.12.17r.	31.12.18r.	Dynamika 12.18-12.17	
Uznany kapitał		41 081	38 852	-2 229	-5.40%
Portfel kredytowy wg w. nominalnej		352 541	318 884	-33 657	-9.50%
Koncentracja geograficzna portfela kredytowego wg wartości nominalnej w tys. zł.					
Podstawowy teren działania Banku (województwo Śląskie)	wartość nominalna	325 933	304 101	-21 832	6.70%
	Udział w portfelu kredyt.	92%	95%		
Rozszerzony teren działania Banku (województwo: Opolskie, Małopolskie, Świętokrzyskie, Łódzkie, Dolnośląskie)	obowiązujący LIMIT	10% p. kredyt.	10% p. kredyt.		
	wykorzystanie LIMITU	42%	21%		
	wartość nominalna	14 848	6 771	-8 077	-54.40%
	Udział w portfelu kredyt.	4%	2%		
Pozostały teren działania Banku	obowiązujący LIMIT	10% p. kredyt.	10% p. kredyt.		
	wykorzystanie LIMITU	33%	25%		
	wartość nominalna	11 751	8 012	-3 739	-31.80%
	Udział w uzn. kapitale	29%	21%		
	Udział w portfelu kredyt.	3%	3%		

5. Informacje o należnościach, kredytach i pożyczkach, aktywach finansowych i zobowiązaniach.

1) Struktura należności Banku.

NALEŻNOŚCI od SEKTORA FINANSOWEGO

Struktura jakości należności od sektora finansowego				
Kategoria należności	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora finansowego, w tym:	159 502 198.98	100%	191 495 194.39	100.00%
- Należności normalne	159 502 198.98	100%	191 495 194.39	100.00%
- Należności pod obserwacją	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności poniżej standardu	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności wątpliwe	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności stracone	0.00	0.00%	0.00	0.00%
II. Odsetki naliczone od należności , w tym:	98 852.62	100%	85 001.87	100.00%
- w sytuacji normalnej	98 852.62	100%	85 001.87	100.00%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	2 385.11	100%	1 596.89	100.00%
- w sytuacji normalnej	2 385.11	100%	1 596.89	100.00%
IV. Rezerwy celowe na należności	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	159 598 666.49	x	191 578 599.37	x

NALEŻNOŚCI od SEKTORA FINANSOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora finansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora finansowego - BRUTTO, w tym:	159 502 198.98	100.00%	191 495 194.39	100%
Bieżące:	68 342 482.81	42.85%	72 340 110.61	37.78%
Terminowe, w tym:	91 159 716.17	57.15%	119 155 083.78	62.22%
- do 1 miesiąca	70 019 985.43	43.90%	102 087 507.55	53.31%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	4 959 353.28	3.11%	8 610 751.45	4.50%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 937 105.44	1.21%	1 213 552.28	0.63%
- powyżej 1 roku do 5 lat	14 243 272.02	8.93%	7 243 272.50	3.78%
- powyżej 5 do 10 lat	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- powyżej 10 do 20 lat	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- powyżej 20 lat	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- dla których termin zapadalności upłynął	0.00	0.00%	0.00	0.00%
II. Odsetki	98 852.62		85 001.87	
III. Nierozliczone prowizje	2 385.11		1 596.89	
IV. Rezerwy celowe na należności	0.00		0.00	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	159 598 666.49		191 578 599.37	

NALEŻNOŚCI od SEKTORA NIEFINANSOWEGO

Struktura jakości należności od sektora niefinansowego				
Kategoria należności	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	338 301 989.40	100.00%	299 924 973.83	100.00%
- Należności normalne	241 713 284.01	71.45%	215 875 205.12	71.98%
- Należności pod obserwacją	52 483 861.17	15.51%	39 100 372.95	13.04%
- Należności poniżej standardu	3 351 068.73	0.99%	4 063 828.82	1.35%
- Należności wątpliwe	10 350 033.94	3.06%	9 225 399.59	3.08%
- Należności stracone	30 403 741.55	8.99%	31 660 167.35	10.55%
II. Odsetki naliczone od należności , w tym:	10 798 007.37	100.00%	11 689 530.19	100.00%
- w sytuacji normalnej	384 603.49	3.56%	283 654.85	2.42%
- w sytuacji pod obserwacją	202 852.05	1.88%	148 022.08	1.27%
- w sytuacji poniżej standardu	19 069.44	0.18%	21 833.77	0.19%
- w sytuacji wątpliwej	387 728.99	3.59%	394 604.19	3.38%
- w sytuacji straconej	9 803 753.40	90.79%	10 841 415.30	92.74%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	2 814 175.76	100.00%	2 351 170.45	100.00%
- w sytuacji normalnej	2 222 643.28	78.98%	1 837 568.60	78.15%
- w sytuacji pod obserwacją	577 122.58	20.51%	502 127.68	21.36%
- w sytuacji poniżej standardu	0.00	0.00%	5 531.66	0.24%
- w sytuacji wątpliwej	10 186.10	0.36%	5 740.93	0.24%
- w sytuacji straconej	4 223.80	0.15%	201.58	0.01%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	25 457 523.75	100.00%	27 800 664.21	100.00%
- w sytuacji normalnej	148 981.54	0.59%	179 087.76	0.64%
- w sytuacji pod obserwacją	76 095.15	0.30%	54 954.94	0.20%
- w sytuacji poniżej standardu	483 277.75	1.90%	17 539.57	0.06%
- w sytuacji wątpliwej	59 176.08	0.23%	68 711.76	0.25%
- w sytuacji straconej	24 689 993.23	96.99%	27 480 370.18	98.85%
Należności od sektora niefinansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	320 828 297.26	x	281 462 669.36	x

NALEŻNOŚCI od SEKTORA NIEFINANSOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora niefinansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	338 301 989.40	100.00%	299 924 973.83	100.00%
Bieżące:	29 551 186.00	8.74%	24 879 115.00	8.30%
Terminowe, w tym:	308 750 803.40	91.26%	275 045 858.83	91.70%
- do 1 miesiąca	7 008 279.08	2.07%	7 874 999.00	2.63%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	10 608 912.50	3.14%	2 535 924.00	0.85%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	49 934 612.40	14.76%	14 874 163.00	4.96%
- powyżej 1 roku do 5 lat	119 132 267.82	35.21%	54 531 732.00	18.18%
- powyżej 5 do 10 lat	75 820 800.02	22.41%	67 898 342.83	22.64%
- powyżej 10 do 20 lat	43 351 817.25	12.81%	111 062 265.00	37.03%
- powyżej 20 do 30 lat	2 894 114.33	0.86%	16 268 433.00	5.42%
II. Odsetki	10 798 007.37		11 689 530.19	
III. Nierzliczone prowizje	2 814 175.76		2 351 170.45	
IV. Rezerwy celowe na należności	25 457 523.75		27 800 664.21	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	320 828 297.26		281 462 669.36	

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO

Struktura jakości należności od sektora budżetowego				
Kategoria należności	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora budżetowego, w tym:	10 288 864.00	100.00%	16 120 488.00	100%
- Należności normalne	10 288 864.00	100.00%	16 120 488.00	100%
II. Odsetki naliczone od należności, w tym:	34 011.33	100.00%	10 432.41	100%
- w sytuacji normalnej	34 011.33	100.00%	10 432.41	100%
III. Nierzliczone prowizje, w tym:	4 088.46	100.00%	2 153.98	100.00%
- w sytuacji normalnej	4 088.46	100.00%	2 153.98	100.00%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	0.00	0.00%	0.00	
Należności od sektora niefinansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	10 318 786.87	x	16 128 766.43	x

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora niefinansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	10 288 864.00	100.00%	16 120 488.00	100.00%
Bieżące:	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Terminowe, w tym:	10 288 864.00	100.00%	16 120 488.00	100.00%
- do 1 miesiąca	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	250 000.00	2.43%	0.00	0.00%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	918 376.00	8.93%	0.00	0.00%
- powyżej 1 roku do 5 lat	8 850 000.00	86.01%	11 350 000.00	70.41%
- powyżej 5 lat	270 488.00	2.63%	4 770 488.00	29.59%
- dla których termin zapadalności upłynął	0.00	0.00%	0.00	0.00%
II. Odsetki	34 011.33		10 432.41	
III. Nierozliczone prowizje	4 088.46		2.153.98	
IV. Rezerwy celowe na należności	0.00		0.00	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	10 318 786.87		16 128 766.43	

NALEŻNOŚCI Z ODROZCZONYM TERMINEM SPŁATY

Struktura należności z odroczonym terminem zapłaty				
Wyszczególnienie	31.12.2017r.		31.12.2018r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności z odroczonym terminem zapłaty, w tym:	44 826 704.46	100.00%	34 556 393.54	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	29 432 597.42	65.66%	19 284 058.61	55.80%
- Rolnicy indywidualni	38 000.00	0.08%	19 500.00	0.06%
- Przedsiębiorcy indywidualni	12 306 361.75	27.45%	11 662 151.34	33.75%
- Osoby prywatne	964 132.82	2.15%	1 679 114.62	4.86%
- Instytucje niekomercyjne	2 085 612.47	4.65%	1 911 568.97	5.53%
II. Odsetki naliczone od należności, w tym:	1 217 143.04	100.00%	1 063 624.13	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	429 437.36	35.28%	61 802.84	5.82%
- Rolnicy indywidualni	29 528.65	2.43%	12 808.46	1.20%
- Przedsiębiorcy indywidualni	660 554.19	54.27%	728 478.48	68.49%
- Osoby prywatne	96 584.43	7.94%	259 636.62	24.41%
- Instytucje niekomercyjne	1 038.41	0.09%	897.73	0.08%
III. Nerozliczone prowizje, w tym:	211 199.06	100.00%	203 111.20	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	162 046.87	76.73%	160 607.80	79.07%
- Rolnicy indywidualni	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Przedsiębiorcy indywidualni	40 593.67	19.22%	33 866.82	16.67%
- Osoby prywatne	3 468.21	1.64%	4 226.18	2.08%
- Instytucje niekomercyjne	5 090.31	2.41%	4 410.40	2.18%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	627 087.84	100.00%	724 330.09	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	599 128.29	95.54%	126 402.46	17.45%
- Rolnicy indywidualni	0.00	0.00%	484.63	0.07%
- Przedsiębiorcy indywidualni	24 112.00	3.85%	78 271.05	10.81%
- Osoby prywatne	3 847.55	0.61%	519 171.95	71.68%
- Instytucje niekomercyjne	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Należności NETTO z odroczonym terminem zapłaty (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	45 205 560.60	x	34 692 576.38	x

2) Na należności przeterminowane i sporne utworzono w pełnej wysokości rezerwy celowe z uwzględnieniem zabezpieczeń.

3) Kredyty i pożyczki, od których Bank nie nalicza odsetek.

Bank zawiesił naliczanie odsetek od ekspozycji w kategorii stracone w łącznej kwocie kapitału na dzień 31.12.2018r. w wysokości 15 521 tys. zł. Na dzień 31.12.2018r. Kredyty te stanowiły 5% portfela kredytowego.

4) Aktywa finansowe (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
I. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		
II. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
III. Kredyty i pożyczki udzielone przez Bank i wierzytelności własne, nie przeznaczone do obrotu (E - F)	490 745 750.62	489 170 035.16
A. Kapitał (brutto)	508 093 052.38	507 540 656.22
- Dla sektora finansowego (kapitał)	159 502 198.98	191 495 194.39
- Dla sektora niefinansowego (kapitał)	338 301 989.40	299 924 973.83
- Dla sektora budżetowego (kapitał)	10 288 864.00	16 120 488.00
B. Rezerwy	25 457 523.75	27 800 664.21
- Rezerwa na kredyty sektora finansowego		
- Rezerwa na kredyty sektora niefinansowego	25 457 523.75	27 800 664.21
- Rezerwa na kredyty sektora budżetowego		
C. Kredyty i pożyczki netto (A - B)	482 635 528.63	479 739 992.01
D. Odsetki	10 930 871.32	11 784 964.47
- Od sektora finansowego	98 852.62	85 001.87
- Od sektora niefinansowego	10 798 007.37	11 689 530.19
- Od sektora budżetowego	34 011.33	10 432.41
E. Kredyty i pożyczki netto z odsetkami (C + D)	493 566 399.95	491 524 956.48
F. Prowizje rozliczane w czasie	2 820 649.33	2 354 921.32
IV. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	107 446 514.08	136 216 418.13
- wartość brutto	107 956 514.08	136 771 418.01
- odpis aktualizujący wartość /dyskonto/	510 000.00	554 999.88
- wartość netto	107 446 514.08	136 216 418.13
V. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 526 683.20	14 066 222.12
- wartość brutto	8 336 481.95	14 433 722.00
- odpis aktualizujący wartość	809 798.75	367 499.88
- wartość netto	7 526 683.20	14 066 222.12

- 5) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przez Bank w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły.
6. Kredyty i pożyczki, inne należności Banku oraz instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- 1) Wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie dotyczy.
 - 2) Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień 31.12.2018 roku, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym – nie dotyczy.
 - 3) Wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe – nie dotyczy.
 - 4) Wartość zmiany wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku (w okresie sprawozdawczym i narastająco) – nie dotyczy.
 - 5) Wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w okresie sprawozdawczym i narastająco) – nie dotyczy.
7. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- 1) Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie dotyczy.
 - 2) Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu – nie dotyczy.
 - 3) Różnica pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą bank byłby zapłacić w terminie wymagalności – nie dotyczy.
8. Posiadane papiery wartościowe (w PLN)

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	Aktualizacja wyceny [PLN]	Zwiększenia [PLN]	Zmniejszenia [PLN]	31.12.2018r.
	Stan [PLN]				Stan [PLN]
Papiery wartościowe notowane na giełdzie					
Papiery wartościowe znajdujące się w regulowanym obrocie pozagiełdowym	108 969 550.98	0.00	39 300 000.00	3 492 947.03	144 776 603.95
Papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, które nie są notowane na giełdzie oraz nie znajdują się w regulowanym obrocie pozagiełdowym	6 001 146.30	0.00	0.00	497 610.00	5 503 536.30
Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością					

STAN DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH wg WARTOŚCI BILANSOWEJ (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Dłużne papiery wartościowe	107 446 514.08	136 216 418.13
- Obligacje skarbowe	0.00	4 980 077.67
- Bony pieniężne NBP	98 383 806.17	124 684 608.46
- Obligacje finansowe podmiotów finansowych	2 866 408.95	2 110 232.00
- Obligacje komunalne - Budżet terenowy	5 005 360.00	4 004 000.00
- Obligacje podmioty niefinansowe - pozostałe	1 190 938.96	437 500.00
Dłużne papiery wartościowe innych emitentów	0.00	0.00
Razem - Dłużne papiery wartościowe	107 446 514.08	136 216 418.13

9. Bank nie zawarł umów, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego.

10. Posiadane udziały i akcje:

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
- Akcje BPS S.A	5 490 536.30	5 490 536.30
- Akcje Centrum Technologii IT CARD S.A.	497 610.00	0.00
- Akcje DM przy BPS S.A.	0.00	0.00
- Udziały w pozostałych jednostkach	15 500.00	15 500.00
Razem - Udziały i akcje	6 003 646.30	5 506 036.30

11. Udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych przeznaczone do sprzedaży – nie dotyczy.

12. Bank nie przekwalifikował żadnego składnika aktywów finansowych.

13. Bank nie przekwalifikował składników aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży oraz aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

14. Przeniesione prawa majątkowe zakwalifikowane do aktywów finansowych, które nie są wyłączone z bilansu – nie wystąpiły.

15. Ustanowione na mieniu Banku zastawy.

Na mieniu Banku nie ustanowiono zastawów.

16. Instrumenty finansowe z wbudowanymi instrumentami pochodnymi.

Bank nie posiada instrumentów finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi.

17. Wydzielone organizacyjnie biuro maklerskie Banku.

W strukturze organizacyjnej Banku nie funkcjonuje organizacyjnie wydzielone biuro maklerskie.

18. Należności od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich – nie dotyczy.
19. Należności wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.
20. Zobowiązania wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.
21. Należności wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe - nie dotyczy.
22. Zobowiązania wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe - nie dotyczy.
23. Zobowiązania wobec banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.
Bank nie posiada zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.
24. Zmiany wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych.
Bank nie posiada oddziałów zagranicznych.
25. Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych (w PLN).

Wyszczególnienie	31.12.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018r.
	Stan			Stan
	[PLN]			[PLN]
Wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych	921 980.31	113 885.90	0.00	1 035 866.21
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	921 980 .31	113 885.90	0.00	1 035 866.21
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje	921 980 .31	113 885.90	0.00	1 035 866.21
c) pozostałe				
Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	877 828.85	61 100.60	0.00	938 929.45
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	877 828.85	61 100.60	0.00	938 929.45
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje		61 100.60		938 929.45
c) pozostałe				
Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych	44 151.46	0.00	-52 785.30	96 936.76
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	44 151.46	0.00	-52 785.30	96 936.76
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje	44 151 .46		-52 785.30	96 936.76
c) pozostałe				

Bank nie posiadał wartości niematerialnych i prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

26. Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (w zł).

Zmiany w środkach trwałych

Wyszczególnienie	Grunty (grupa 0)	Budynki, lokale i obiekty inż. Lądowej (grupa 1,2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3,4,6)	Środki transportowe (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Stan na 01.01.2018r.	1 279 832.00	23 849 487.73	3 932 716.71	442 502.34	3 731 195.14	0.00	33 235 733.92
Zwiększenia w tym:			35 437.12		35 312.07	0.00	70 749.19
nabycie			35 437.12		35 312.07		70 749.19
z przeniesienia z inwestycji/aktywów do zbycia							
Przemieszczenia +							
Inne- korekty							
Zmniejszenia w tym:	225 000.00	2 854 206.29	82 980.75	5 700.00		0.00	3 167 887.04
Sprzedaż	225 000.00	2 681 666.67		5 700.00			2 912 366.67
z przeniesienia z inwestycji							
Przemieszczenia -							
Likwidacja		172 539.62	82 980.75				255 520.37
Inne- korekty, koszty							
Stan na 31.12.2018 r	1 054 832.00	20 995 281.44	3 885 173.08	436 805.34	3 766 507.21	0.00	30 138 596.07
Umorzenia na 31.12.2018 r.		6 220 998.19	3 605 484.85	293 330.76	3 411 263.23		13 531 077.03
Odpisy aktualizujące na 31.12.2018r.		100 000.00					100 000.00
Wartość księgowa netto na 31.12.2018r.	1 054 832.00	14 674 283.25	279 688.23	143 474.58	355 243.98	0.00	16 507 519.04

Na dzień 31.12.2018 roku Bank nie posiadał środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Zmiany w środkach trwałych – umorzenie / amortyzacja

Wyszczególnienie	Grunty (w tym prawo wieczyst. użytk) (grupa 0)	Budynki, lokale i obiekty inż. Lądowej (grupa 1 i 2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3,4,6)	Środki transportowe (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Razem umorzenie
Stan na 01.01.2018 r.		5 871 879.33	3 500 954.99	229 144.50	3 266 780.63	12 868 759.45
Amortyzacja księgowa		544 712.92	172 045.16	69 886.26	144 482.60	931 126.94
Przemieszczenia						
Korekty księgowania						
Likwidacja		112 717.24	67 515.30			180 232.54
Sprzedaż		82 876.82		5 700.00		88 576.82
Przemieszczenia						0.00
Korekty księgowania						0.00
Stan na 31.12.2018r.		6 220 998.19	3 605 484.85	293 330.76	3 411 263.23	13 531 077.03

27. Aktywa przejęte za długi.

Nie dotyczy.

28. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia.

Wartość bilansowa aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia wg stanu na dzień 31.12.2018r. wynosi 9 250 009 zł; niniejsze aktywa zostały oddane w najem lub dzierżawę do czasu ich sprzedaży.

29. Wykaz czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz przychodów przyszłych okresów:

1) Stan rozliczeń międzyokresowych czynnych (w zł) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 176 560.00	3 070 874.00
Koszty zapłacone z góry	28 298.76	25 216.45
Przychody do otrzymania (bez odsetek)	17 683.18	21 684.61
Inne		
Razem - międzyokresowe rozliczenia czynne	3 222 541.94	3 117 775.06

Na pozycję "Koszty zapłacone z góry" w wysokości 28 298.76 zł składają się:

- Koszty prenumeraty: 865.15
- Koszty ubezpieczenia majątku: 24 301.50
- Przedpłaty- przejazdy autostradą: 49.80

2) Stan rozliczeń międzyokresowych biernych (w PLN) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Inne - prowizja rozliczana w czasie	708 205.12	600 790.20
Razem - międzyokresowe rozliczenia bierne	708 205.12	600 790.20

3) Stan przychodów przyszłych okresów (w PLN) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Przychody pobierane z góry		
a) z tytułu pobranej prowizji		
b) rozliczenie straty z lat ubiegłych		
Razem - międzyokresowe rozliczenia czynne	0.00	0.00

30. Fundusz udziałowy (w PLN).

Wyszczególnienie	31.12.2017r.	31.12.2018r.
Wysokość funduszu udziałowego zadeklarowanego	930 090.00	907 300.00
Ilość udziałów tworzących fundusz	2 163	2 110
Wartość nominalna udziału	430.00	430.00

31. Uprzywilejowanie i ograniczenie praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału – nie dotyczy.

32. Akcje własne będące w posiadaniu banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - nie dotyczy.

33. Wg stanu na dzień 31.12.2018r. nie występują zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

34. Zobowiązania podporządkowane.

Pożyczka zaciągnięta w 2013r. od BPS S.A., zaliczona wg stanu na dzień 31.12.2018r. do kapitałów TIER 2 w wysokości 322 015.68 zł, z oprocentowaniem zmiennym w wys. 0,95 stopy redyskonta weksli NBP.

Pożyczka zaciągnięta w 2015r. od BPS S.A., zaliczona wg stanu na dzień 31.12.2018r. do kapitałów TIER 2 w wysokości 4 080 462.30 zł, z oprocentowaniem zmiennym w wys. 0,95 stopy redyskonta weksli NBP.

35. Stan i zmiany rezerw celowych / odpisów aktualizujących na odsetki i inne należności kredytowe (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	Zwiększenia rezerw	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	31.12.2018r.	
	Stan				Stan	Wymagany poziom rezerw
	[PLN]				[PLN]	[PLN]
Należności normalne - Sektor niefinansowy	148 981.54	98 782.50		68 676.28	179 954.94	179 087.76
Należności pod obserwacją	76 095.15	160 744.03		181 884.24	54 954.94	54 954.94
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	76 095.15	160 744.03		181 884.24	54 954.94	54 954.94
- Dla sektora budżetowego						
Należności poniżej standardu	483 277.75	507 507.90		973 246.08	17 539.57	17 539.57
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	483 277.75	507 507.90		973 246.08	17 539.57	17 539.57
- Dla sektora budżetowego						
Należności wątpliwe	59 176.08	296 204.22		286 668.54	68 711.76	68 711.76
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	59 176.08	296 204.22		286 668.54	68 711.76	68 711.76
- Dla sektora budżetowego						
Należności stracone	24 689 993.23	7 389 771.40	1 935 653.58	2 663 740.87	27 480 370.18	27 480 370.18
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	24 689 993.23	7 389 771.40	1 935 653.58	2 663 740.87	27 480 370.18	27 480 370.18
- Dla sektora budżetowego						
Rezerwy celowe/odpisy akt. na odsetki i inne należności kredyt. ogółem	25 457 523.75	8 453 010.05	1 935 653.58	4 174 216.01	27 800 664.21	27 800 664.21

36. Rezerwy na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązań (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	Zwiększenia rezerw	Rozwiązanie rezerw/ Wykorzystanie rezerw	31.12.2018r.
	Stan			Stan
	[PLN]			[PLN]
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	17 039.81	381 160.78	398 200.59	0.00
Rezerwa na ryzyko ogólne				0.00
Rezerwa na koszty premii, w tym:	150 000.00	5 100.00	140 300.00	14 800.00
- część odroczone	150 000.00	5 100.00	140 300.00	14 800.00
- część bieżąca				0.00
Rezerwy na koszty odpraw emerytalnych	395 051.00	90 628.00	20 960.00	464 719.00
Rezerwy na koszty nagród jubileuszowych	875 035.00	502 202.00	388 537.50	988 699.50
Pozostałe rezerwy	100 000.00	60 000.00	158 500.00	1500.00
Rezerwy na przyszłe zobowiązania ogółem	1 537 125.81	1 039 090.78	1 106 498.09	1 469 718.50

37. Odpisy aktualizujące wartość aktywów (z wyłączeniem rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki i inne należności kredytowe) według rodzajów aktywów (w PLN).

Rodzaj aktywów	31.12.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018r.
	Stan [PLN]			Stan [PLN]
Dłużnicy różni	245 101.97	73 741.49	106 279.53	212 563.93
Aktywa do zbycia	0.00	0.00	0.00	0.00
Środki trwałe	100 000.00	0.00	0.00	100 000.00
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w najem	1 660 000.00		1 660 000.00	0.00

38. Zobowiązania pozabilansowe, w tym zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych zabezpieczeń.

1) Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym wekslowe oraz inne udzielone zobowiązania o charakterze gwarancyjnym.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2017r.	31.12.2018r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Gwarancje i poręczenia, w tym:	7 256 920.84	4 829 134.17
- z tytułu indosu weksli		
Inne zobowiązania o charakterze gwarancyjnym		
Ogółem	7 256 920.84	4 829 134.17

2) Zestawienie gwarancji i poręczeń emisji udzielonych emitentom.

Bank nie udzielił emitentom gwarancji i poręczeń emisji papierów wartościowych.

3) Zawarte kontrakty opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych banku – nie dotyczy.

4) Zaproponowana wypłata dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także jakiegokolwiek nie ujęte skumulowane dywidendy z akcji uprzywilejowanych - nie dotyczy.

5) Aktywa banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań własnych lub / i zobowiązań strony trzeciej – nie występują.

6) Nieujęte w bilansie transakcje z przyrzeczeniem odkupu – nie występują .

7) Udzielone zobowiązania finansowe, w tym udzielone zobowiązania nieodwołalne:

- 24 686 021.74 – na dzień 31.12.2017r.
- 22 192 073.57 – na dzień 31.12.2018r.

8) Nie wystąpiły kontrakty na instrumenty pochodne.

39. Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym - Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.

40. Znaczące warunki umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość, termin i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych – nie dotyczy.

41. Informacje z rachunku zysków i strat:

1) Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez bank działalności maklerskiej.

Bank nie prowadził działalności maklerskiej.

- 2) Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, odpisach z tytułu aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego, z uwzględnieniem podziału na grupy rodzajowe środków trwałych i rodzaje aktywów finansowych.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

odpisy amortyzacyjne w roku 2018	992 127.54
1. Środki trwałe, w tym:	931 126.94
- Budynki	494 630.90
- Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	0.00
- Spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	18 186.24
- Lokale będące odrębną własnością	8 750.04
- Ulepszenia w obcych budynkach	16 320.02
- Ulepszenia w obcych środkach trwałych	6 825.72
- Kotły i maszyny energetyczne	4 675.25
- Maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania	128 573.48
- Urządzenia techniczne	38 976.43
- Środki transportowe	69 886.26
- Inne środki trwałe	144 482.60
2. Wartości niematerialne i prawne:	61 000.60

- 3) Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej.

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów finansowych:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności w wysokości – 187 500.0 zł;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości – 367 499.88 zł.

- 4) Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody zrealizowane w 2018 roku na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu (sprzedane) osiągnęły wartość 300 320.46 zł.

- 5) Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej na dzień sprzedaży. Nie wystąpiły.

- 6) Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych. Nie wystąpiły.

- 7) Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisów w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek.

W 2018 roku dokonano w ciężar utworzonych rezerw celowych odpisu w wysokości 1 935 653.58 zł.

- 8) Przychody z tytułu dywidend od Biura Maklerskiego. Nie wystąpiły

- 9) Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy.

W roku 2018 poniesiono nakłady na zakup licencji na nowe programy komputerowe w łącznej wysokości 113 885.90 zł oraz na nabycie środków trwałych w łącznej wysokości 70 749.19 zł.

10) Propozycja podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy.

Zgodnie z §53 ust.2 Statutu Zarząd Banku proponuje zysk za rok obrotowy 2018 w wysokości 137 305.83 zł przeznaczyć na zwiększenie funduszu zasobowego.

11) Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania.

W 2018 roku nie zaniechano żadnej działalności, nie przewiduje się też tego w następnym roku obrotowym.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy, obejmującej w szczególności:

1) PODATEK BIEŻĄCY (w PLN)

		31.12.2018r.
I	Koszty ogółem	40 089 509.22
II	Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	10 438 936.55
	1. odsetki naliczone niezapadłe	2 060 060 .85
	2. odpisy na rezerwy celowe	4 984 471.26
	- wg rachunku zysków i strat	8 834 171.05
	- odpisy na należności uprawdopodobnione (-)	-3 849 699.79
	3. odpisy na PFRON	160 702.00
	4. odpisy amortyzacji od mieszkań, samochodów (powyżej 20 tys. EURO) itp.	7 319.03
	5. odpisy amortyzacji- środki z dofinansowania	4 945.64
	6. koszty podróży służbowych, szkoleń i innych dotyczących członków organów samorządowych	0.00
	7. składki do organizacji do których przynależność nie jest obowiązkowa	11 900.00
	8. darowizny	
	9. odpis na fundusz ryzyka - powyżej odpisu z nadwyżki bilans	
	10. pozostałe koszty n.k.u.p.	3 209 537.77
	- koszty z tytułu odszkodowań wypłaconych kontrahentom	21 180.77
	- rezerwy na inne zobowiązania	78 885.19
	- rezerwy na świadczenia pracownicze - utworzenie rezerw	657 930.00
	- koszty reprezentacji	11 044.92
	- inne koszty	2 438 831.23
	- koszty prowizji rozliczane w czasie	1 665.66
III	Koszty poniesione w bieżącym roku nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	2 717 774.04
	1. nie zaliczone do KUP w roku poprzednim	2 009 476.54
	2. wypłata świadczeń pracowniczych z utworzonych rezerw	708 297.50
	3. koszty prowizji rozliczane w czasie	0.00
IV=I-II+III	Razem Koszty uzyskania przychodu	32 368 346.71

V	Przychody ogółem	40 504 398.05
VI	Przychody nie zaliczane do podstawy opodatkowania, w tym:	21 387 758.31
	1. odsetki naliczone niezapadłe	11 789 711.38
	2. przychody przyszłych okresów	0.00
	3. przychody rozliczane w czasie (BO konta 531)	3 482 344.47
	4. rozwiązanie rezerw na należności	3 476 427.67
	5. prowizje należne od rachunków bieżących nieobrane z powodu braku środków na rachunku BO	16 565.63
	6. dywidendy otrzymane	0.00
	7. odsetki naliczone od papierów wartościowych BZ	101 831.73
	8. pozostałe przychody	2 520 877.43
VII	Przychody zwiększające podstawę opodatkowania, w tym:	13 934 083.30
	1. odsetki skapitalizowane	0.00
	2. przychody otrzymane w roku bieżącym nie zaliczone do podstawy opodatkowania w roku poprzednim	10 940 058.88
	3. prowizje należne od rachunków bieżących nieobrane z powodu braku środków na rachunku BZ	19 659.16
	4. prowizje rozliczane w czasie BZ (konto 531)	2 919 940.90
	5. odsetki od papierów wartościowych BO	49 853.28
	6. należności umorzone, przedawnione lub odpisane jako nieściągalne w tej części, od której dokonane odpisy aktualizujące zostały zaliczone do KUP	4 571.10
VIII = V-VI+VII	Razem Przychody do opodatkowania	33 050 723.06

A	Podstawa opodatkowania (zysk + / strata -)	682 376.33
B	Odliczenia od dochodu	682 376.33
	1. darowizny	
	2. Straty z lat ubiegłych –(nie więcej niż 50% straty za 2016r.)	682 376.33
	3. inne odliczenia	
C	Dochód podlegający opodatkowaniu	0.00
D	Podatek 19%	0.00
E	Podatek naliczony przez podmiot	0.00
F	Różnica	0.00

2) AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO I WYSOKOŚĆ REZERWY NA PODATEK ODROZONY (W PLN)

		01.01.2018r.
I	Stan aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 176 560.00
		31.12.2018r.
II	Wyszczególnienie pozycji do naliczenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	16 162 496.40
	1. odsetki naliczone od depozytów sektora finansowego	0.00
	2. odsetki naliczone od depozytów sektora niefinansowego	2 021 033.46
	3. odsetki naliczone od depozytów sektora budżetowego	8 717.39
	4. prowizja rozliczana w czasie	2 919 940.90
	5. dochody przyszłych okresów	0.00
	6. rezerwy na świadczenia pracownicze	1 469 718.50
	7. odsetki naliczone od obligacji własnych	30 310.00
	8. Rezerwy/odpisy na zobowiązania inne	542 507.12
	9. prowizje rozliczane w czasie	0.00
	10. odpisy aktualizujące od odsetek i innych należności kredytowych	9 170 269.03
III	Naliczenie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (19%)	3 070 874.00
IV	Wpływ aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na wynik netto	-105 686.00

		01.01.2018r.
I	Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 091 231.00
		31.12.2018r.
II	Wyszczególnienie pozycji do naliczenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	11 911 202.27
	1. odsetki naliczone od sektora finansowego	85 001.87
	2. odsetki naliczone od sektora niefinansowego	11 694 277.10
	3. odsetki naliczone od sektora budżetowego	10 432.41
	4. odsetki naliczone od papierów wartościowych	101 831.73
	5. prowizja naliczona nieotrzymana od rachunków bieżących	19 659.16
III	Naliczenie rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (19%)	2 263 128.00
IV	Wpływ rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na wynik netto	171 897.00

43. Zagregowane dane, obejmują:

- 1) Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 roku	
	Oprocentowanie od-do	Zaangażowanie w zł
Pracownicy	2.72 - 10.00	4 258 173.65
Członkowie Zarządu	3.52 - 5.08	175 325.59
Członkowie Rady Nadzorczej	3.14- 3.50	93 194.57

Warunki oprocentowania nie są odmienne do stosowanych przez Bank dla danego rodzaju kredytu , terminy spłat – przeważającej części mieszczą się w przedziale od 1 roku do 5 lat.

- 2) Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne członkom zarządu i organów nadzorczych Banku.

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia w 2018 roku	
	Obciążające koszty [PLN]	Wypłacone z zysku [PLN]
Członkowie Zarządu	1 200 718.37	
Członkowie Rady Nadzorczej	263 020.00	

- 3) Przeciętne zatrudnienie w 2018 roku wynosiło 167,45 etatów.

- 4) Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

Wyszczególnienie	Kwota [PLN]
Rezerwa na świadczenia emerytalne	90 628.00
Rezerwa na świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych	502 202.00
Rezerwa na premie	65 100.00
Razem	657 930.00

- 5) W 2018r. nie poniesiono kosztów na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych.

44. Transakcje z podmiotami powiązаныmi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku względem podmiotów powiązanych – nie wystąpiły.

45. Istotne transakcje zawarte przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązаныmi – nie występuje

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia jego adekwatność i skuteczność oraz nadzoruje realizację założeń Strategii zarządzania ryzykami i polityk w tym zakresie, nadzoruje ich zgodność ze strategią i planem finansowym Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykami oraz nad efektywnością tego procesu. Jest odpowiedzialny za dostosowanie poziomu poszczególnych ryzyk do poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie

procesów związanych z poszczególnymi rodzajami ryzyka zidentyfikowanymi w działalności Banku oraz uznanymi za istotne.

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykami będący organem opiniodawczym w zakresie kształtowania polityki zarządzania ryzykami oraz Komitet Kredytowy, który uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

W Banku wyodrębnione zostały komórki organizacyjne odpowiedzialne za gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym odbywa się na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których szczegółowo określone zostały metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania i raportowania ryzyka oraz zasady postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji zagrożenia.

W Banku co najmniej raz w roku przeprowadzany jest przegląd oraz weryfikacja regulacji z zakresu zarządzania ryzykiem oraz zasad zarządzania ryzykiem, w tym obowiązujących limitów.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- pierwsza linia obrony, którą stanowi system kontroli wewnętrznej ma zapewniać zgodność wykonywanych czynności z procedurami, przepisami, a także bieżące reagowanie na niedomagania i uchybienia i monitorowanie mechanizmów kontrolnych;
- druga linia obrony, którą stanowi system kontroli instytucjonalnej jest realizowana przez komórkę kontroli instytucjonalnej i komórkę ds. zgodności poprzez ocenę skuteczności kontroli mechanizmów kontrolnych, ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności banku (w tym coroczną ocenę systemu szacowania adekwatności kapitałowej i ocenę realizacji polityki zmiennych składników wynagrodzeń), ocenę prawidłowości realizacji procesów biznesowych i operacyjnych, ocenę zgodności działania z przepisami prawa i normami wewnętrznymi;
- trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny SSOZ BPS mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

1) Ryzyko kredytowe.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne tj. ryzyko koncentracji i ryzyko rezydualne.

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko potencjalnej straty z tytułu nie wykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta. Ryzyko kredytowe wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Jednym z elementów ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji kredytowej związane ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, a także z tytułu stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub prowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Banku.

Ryzyko rezydualne to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich

przyjmowania. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz dążenie do osiągnięcia niskiego poziomu ryzyka.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- b) podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym,
- c) dążenie do zwiększenia wyrezerwowania ekspozycji kredytowych zagrożonych,
- d) działania organizacyjno-proceduralne.

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka jakości aktywów kredytowych Bank zarządza ryzykiem kredytowym, w tym:

- a) ryzykiem koncentracji zaangażowań w zakresie:
- b) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych
- c) ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
- d) ryzykiem rezydualnym
- e) ryzykiem kredytowym w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami bankowymi, stanowiącymi zabezpieczeniu ekspozycji kredytowych

Bank dąży do utrzymania poziomu ryzyka kredytowego zgodnego z założonym profilem i apetytem na ryzyko, w tym celu stosuje ustalone zasady bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz niezbędne instrumenty ograniczające to ryzyko.

Do podstawowych działań mających na celu optymalizację ryzyka kredytowego należą:

- a) dywersyfikacja struktury portfela, poprzez wewnętrzne limity koncentracji,
- b) preferowanie produktów generujących niższy wymóg kapitałowy w celu efektywnego zarządzania kapitałem,
- c) analiza struktury i monitoring portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań, a w przypadku zidentyfikowania sygnałów ostrzegawczych, wprowadzanie stosownych ograniczeń,
- d) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych dokonywany z uwzględnieniem dwóch niezależnych kryteriów, tj.:
 - terminowości spłat – klasyfikacja dokonywana automatycznie na podstawie listy zaległości;
 - sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika – klasyfikacja dokonywana zgodnie z obowiązującym schematem kompetencji,
- e) stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego,
- f) wykorzystywanie informacji o klientach Banku z systemów wymiany danych,
- g) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, obejmujący m.in.: proces przestrzegania przepisów wewnętrznych Banku i kompetencji,
- h) analiza i monitoring wartości przyjętych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- i) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń i narad.

Według stanu na dzień 31.12.2018r. poziom ryzyka kredytowego kształtował się na wysokim poziomie. Bank realizował cele wyznaczone w zatwierdzonej Polityce kredytowej oraz w planie ekonomiczno-finansowym, o czym świadczą następujące wskaźniki:

- wskaźnik jakości portfela kredytowego brutto 17.12%
- udział portfela kredytowego w aktywach nie przekroczył poziomu 46%
- udział udzielonych zobowiązań pozabilansowych w portfelu kredytowym wg wartości bilansowej brutto wyniósł 8.23%,
- zaangażowanie w detaliczne ekspozycje kredytowe utrzymuje się na poziomie poniżej 4% portfela kredytowego wg wartości nominalnej
- udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w kredytach ogółem wg wartości nominalnej kształtował się na poziomie 67%.

2) Ryzyko rynkowe w zakresie ryzyka walutowego.

Ryzyko rynkowe to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku. W przypadku Banku, ze względu na nie prowadzenie działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe jako część ryzyka rynkowego oznacza więc ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego (poniesienia straty) w rezultacie wrażliwości na zmiany (wzrost/spadek) kursów walut, to ryzyko niebezpieczeństwa negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne wynikające z utrzymania otwartych pozycji w walutach obcych powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Bank w zakresie ryzyka walutowego dąży do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałego zwiększania obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany.

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych, minimalizując związane z nim ryzyko.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2 % funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity indywidualne pozycji dla poszczególnych walut).

Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego wprowadzane są uchwałą Zarządu Banku.

Utrzymanie niskiego poziomu narażenia na ryzyko walutowe, nie przekraczającego założonego apetytu na ryzyko, wyrażony jest poprzez kluczowy wskaźnik apetytu na ryzyko – udziału maksymalnej całkowitej pozycji walutowej poniżej wysokości 2 % funduszy własnych Banku.

Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez Departament Ryzyk Bankowych, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Bank zakłada, że skala działalności walutowej nie będzie znacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 1%.

Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym na rok 2018, Bank monitorował ekspozycję na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających pożądany i akceptowany poziom ryzyka walutowego oraz regularnie przeprowadzane testy warunków skrajnych.

W okresie 2018 roku, nie wystąpiło przekroczenie limitu udziału całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych Banku w wysokości 2%. Maksymalny wskaźnik udziału całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych kształtował się na poziomie 0,25 %, co stanowiło 12.50 % limitu.

3) Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to związane jest z:

- a) ryzykiem przeszacowania,
- b) ryzykiem bazowym,
- c) ryzykiem opcji klienta,
- d) ryzykiem krzywej dochodowości;

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- b) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- c) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące poziom (profil) ryzyka stopy procentowej są określane w strategii i polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej, w tym limity struktury transakcji obciążonych ryzykiem stopy procentowej oraz w założeniach do planu ekonomiczno – finansowego.

Bank w oparciu o przeprowadzane testy warunków skrajnych przeprowadza symulację wyniku finansowego w przyszłości.

Bank bada wpływ istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informuje klientów o wzroście ryzyka związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.

Bank do pomiaru ryzyka stopy procentowej stosuje metodę luki procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje swoim zakresem aktywa i pasywa bilansowe wrażliwe na zmiany stóp procentowych oraz zobowiązania zaliczane do pozycji pozabilansowych wrażliwe na ryzyko stopy procentowej. Jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie w Banku ryzykiem stopy procentowej są:

- Zarząd

- Komitet Zarządzania Ryzykami
- Departament Ryzyk Bankowych
- Departament Rachunkowości
- Komórka Kontroli Instytucjonalnej
- Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku w ramach zadań przypisanych w wewnętrznych regulacjach Banku.

4) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów: logistycznych, technicznych i teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne, prowadzenia działalności, ryzyko IT, ryzyko modelu oraz pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne. Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości objętej limitami.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w szczególności w celu:

- a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank,
- c) zapobiegania powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez gromadzenie historycznych danych o zdarzeniach operacyjnych / incydentach operacyjnych powstających wewnątrz banku oraz w miarę możliwości o zdarzeniach operacyjnych poniesionych przez podmioty funkcjonujące w otoczeniu banku.

Ocena ryzyka operacyjnego polega w szczególności na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia (częstości) i wielkości możliwych przyszłych strat (dotkliwości) z tytułu ryzyka operacyjnego. Do określenia tych dwóch wielkości wykorzystuje się zarówno mierniki ilościowe (m.in. historyczne informacje o stratach), jak i jakościowe.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku.

Zarząd w celu redukcji ryzyka operacyjnego podejmuje następujące działania:

- a) modyfikowanie wewnętrznych aktów normatywnych w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego,
- b) monitorowanie wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- c) usprawnianie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- d) eliminowanie słabych punktów w procesach bankowych,
- e) organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują ryzyko operacyjne,

- f) organizacja szkoleń i prowadzenie innych działań edukacyjnych wobec pracowników i klientów, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego i bezpieczeństwem korzystania z elektronicznych kanałów dostępu,
- g) podejmowanie działań określonych w Polityce bezpieczeństwa informacji,
- h) monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- i) transfer ryzyka poprzez zawieranie umów ubezpieczenia i outsourcingu.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego (Filar I) obowiązujący w roku 2018 wynosił 3 586 tys. Straty brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w 2018 roku w kwocie 893 tys. zł były na poziomie umiarkowanym – stanowiły 2.30% funduszy własnych na dzień 31.12.2018 r. oraz 24.92% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązującego w roku 2018. Straty mieściły się w ustalonym rocznym limicie dotkliwości (tzn. do 1 070 tys. zł) i nie stwarzały istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku.

Wyniki pomiaru poziomu ryzyka operacyjnego wskazują, że narażenie Banku na ryzyko operacyjne nie przekraczało w 2018 roku akceptowalnego poziomu i było oceniane jako umiarkowane.

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego na rok 2018			
(zgodnie z art. 316 Rozporządzenia CRR 575/2013 z dn. 26.06.13r.)			
Wyszczególnienie:	2015r.	2016r.	2017r.
1 Odsetki należne i podobne przychody	23 907 535.02	23 391 294.86	24 735 951.69
2 Odsetki do zapłaty i podobne opłaty	-7 666 569.30	-6 791 704.49	-7 144 490.63
3 Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu	0.00	0.00	0.00
4 Należności z tytułu prowizji/opłat	4 952 611.10	4 603 278.32	4 465 136.20
5 Koszty z tytułu prowizji/opłat	-439 850.15	-497 554.18	-544 375.42
6 Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych	444 454.20	1 624 774.19	578 285.58
7 Pozostałe przychody operacyjne	3 396 937.30	3 567 548.12	4 608 418.62
Wyłączenia	-840 457.38	-2 410 424.96	-2 229 437.08
łącznie	23 754 660.79	23 487 211.86	24 469 488.96
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na rok 2018	3 585 568		
Kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	44 819 600		

5) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia straty, to zagrożenie utraty możliwości zamiany na gotówkę

w wymaganym czasie określonych produktów na rynku, powodujące konieczność poniesienia znacznych strat finansowych na tych produktach

Ryzyko płynności obejmuje ryzyko finansowania związane z zagrożeniem niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością w 2018 roku, było: pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Realizacji powyższego służyła przyjęta Polityka Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, z wytyczonymi kierunkami działań:

- utrzymanie poziomu płynności zapewniającego:
 - regulowanie wszystkich zobowiązań w umownych terminach,
 - zrównoważony rozwój akcji kredytowej przy akceptowanym poziomie apetytu na ryzyko,
- określenie i przestrzeganie wskaźników określających tolerancję na ryzyko,
- utrzymywanie nadwyżki płynności, złożonej z wolnych od obciążeń, wysokiej jakości aktywów umożliwiającej przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
- zapewnienie stabilnych, zdywersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej jakości,
- odpowiednie zarządzanie płynnością śróddzienną,
- stosowanie mechanizmu alokacji kosztów, przychodów i ryzyka płynności w systemie wewnętrznych cen transferowych,
- optymalne zarządzanie środkami płynnymi, w tym nadwyżkami środków finansowych.

Ponadto, Bank w roku 2018 zarządzał ryzykiem płynności realizując określoną Strategię w następujących płaszczyznach:

- odpowiednia struktura aktywów.
- budowa stabilnej bazy depozytowej.
- utrzymanie nadzorczych miar płynności i wskaźników LCR i NSFR

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku uwzględnia strukturę i kompetencje wynikające z regulaminu struktura organizacyjna i regulaminu organizacyjnego. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, istniejący w Banku podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielanie funkcji podejmowania ryzyka od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższa zasada realizowana poprzez oddzielenie pionu ryzyka od pionów biznesowych, bezpośrednio odpowiedzialnych za prowadzenie danego rodzaju działalności rynkowej, przy czym powyższy podział nie oznacza zdjęcia z komórek organizacyjnych odpowiedzialności za podejmowane ryzyko. W systemie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Departament Ryzyk Bankowych,
- Departament Rachunkowości, w tym Główny Księgowy,
- pozostałe komórki i jednostki organizacyjne.

Na dzień 31.12.2018r. ryzyko płynności utrzymane zostało na stabilnym i umiarkowanym poziomie, zgodnym z założonym apetytem na ryzyko, poprzez system limitów. Bank realizował określone w Polityce i Strategii zarządzania ryzykiem wytyczne w zakresie utrzymania na odpowiednim poziomie

stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych - świadczy o tym poziom wskaźników płynności, zarówno krótkoterminowej jak i długoterminowej.

Wskaźniki, LCR miesięczny wyliczany z wyłączeniem depozytu obowiązkowego oraz wskaźnik LCR dzienny wyliczany łącznie z depozytem obowiązkowym - zgodnie z zasadami sporządzania przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu pokrycia wypływów netto - kształtowały się na poprawnym poziomie, powyżej łącznego wskaźnika LCR wyliczanego dla grupy wszystkich uczestników Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Poniższa tabela przedstawia poziom wskaźników na koniec czterech kwartałów 2018 roku.

Wskaźnik	Limit :	Mar-18	Cze-18	Wrz-18	Gru-18
Wskaźnik LCR dzienny – łącznie z depozytem obowiązkowym	Min 100 % wewn Min 180%	344 %	372 %	385 %	382 %
LCR skonsolidowany dzienny uczestników SSOZ BPS		208 %	200 %	198 %	218 %
Wskaźnik LCR miesięczny – z wyłączeniem depozytu obowiązkowego	Min 100 % wewn Min 180%	249 %	270 %	264 %	275 %
Wskaźnik płynności aktywów	Min 7,5 %	40,53 %	44,57 %	44,01 %	46,32 %

W okresie 2018 roku, Bank spełniał również obowiązujące nadzorcze normy płynności w zakresie Miar M3 i M4. Wyniki systematycznie przeprowadzanych testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności wskazują, iż posiadane przez Bank aktywa płynne oraz pozostałe możliwe do pozyskania środki, umożliwią utrzymanie jego ciągłości działania w przypadku realizacji scenariuszy kryzysowych.

Baza depozytowa w omawianym okresie, charakteryzowała się stabilnością i wzrostowym trendem, w wyniku którego, przewyższała poziom planowany przez Bank. Na koniec 2018 roku, depozyty stabilne stanowiły 77 % depozytów ogółem, ponadto stabilne depozyty podmiotów niefinansowych i budżetu stanowiły pokrycie kredytów i pożyczek ogółem na poziomie 145 %.

Ponadto, w zakresie analizy wpływu pozostałych ryzyk na poziom ryzyka płynności, w 2018 roku odnotowano podwyższony wpływ ryzyka stopy procentowej i ryzyka kredytowego w zakresie koncentracji kredytów długoterminowych.

6) Ryzyko niewypłacalności

Ryzyko niewypłacalności to ryzyko wynikające z niedostosowania poziomu kapitału do skali ponoszonego przez Bank ryzyka. Oznacza niebezpieczeństwo poniesienia znacznych strat, spowodowanych przez różne rodzaje ryzyka, których bank nie będzie w stanie pokryć.

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- b) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych,
- c) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Bank wyznaczył fundusze własne i wyliczył wskaźniki adekwatności kapitałowej zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/575/UE z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie

wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, uwzględniając amortyzację składników funduszy własnych zgodnie z art. 64 rozporządzenia CRR i kierunkami polityki nadzorczej.

7) Ryzyko biznesowe i strategiczne

Ryzyko biznesowe to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

- a) ryzyko strategiczne - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany,
- b) ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału,
- c) ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności),
- d) ryzyko regulacyjne - ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
- e) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurencji) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

W celu zmniejszenia zagrożeń wpływających negatywnie na pozycję rynkową Banku, prowadzono następujące działania:

- a) wdrażano odpowiedni system planowania strategicznego oraz pomiaru i nadzorowania postępów strategii (kontroli strategicznej), w tym:
 - identyfikacji i uwzględniania istotnych zmian otoczenia wpływających na możliwość realizacji strategii,
 - zmian ekonomicznych, społecznych i prawnych,
 - działań konkurencji,
- b) zapewniano i nadzorowano spójność planów finansowych i operacyjnych z planami strategicznymi,
- c) wdrażano i nadzorowano system pomiaru ryzyka i sprawozdawczości zarządczej w zakresie ryzyka biznesowego,
- d) wdrażano i nadzorowano system testowania warunków skrajnych,
- e) zapewniano odpowiednie szkolenia dla kadry banku uczestniczącej w zarządzaniu ryzykiem biznesowym,
- f) dokonywano oceny istotności rodzajów ryzyka zawartych w ryzyku biznesowym i planowano oraz alokowano odpowiednie fundusze własne.

47. Informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem kredytowym.

1) Obciążenie ryzykiem stopy procentowej.

Na 31.12.2018r. poziom ryzyka stopy procentowej był wysoki, ze względu na dużą wrażliwość wyniku odsetkowego netto na ryzyko przeszacowania w przypadku spadku stóp procentowych. Bank nie prowadzi działalności handlowej, w zakresie portfela bankowego oferuje proste produkty bilansowe. Aktywa oprocentowane wyniosły 597 555 tys. zł., pasywa oprocentowane wyniosły 540 121 tys. zł., w stosunku do grudnia 2017r. aktywa wzrosły o 4.65 %, a pasywa o 5.21%. Średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3.30 %, pasywów 1.22 %. Występująca nadwyżka aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany stanowiła na koniec roku 8.61 % wartości bilansowej aktywów. W aktywach oprocentowanych aktywa zmienne stanowiły 60.71 %, w pasywach środki zmienne stanowiły 77.30 %. W Banku w przedziale od 1 dnia do 1 miesiąca przeszacuje się 96.67 % wszystkich aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych i 82.76 % wszystkich pasywów wrażliwych na te zmiany, w skali do 12 miesięcy w pierwszych trzech przedziałach przeszacowania występuje skumulowana luka dodatnia w kwocie 130 683 tys. zł, w terminie przeszacowania powyżej 1 roku luka niedopasowania stanowi 0.27 % aktywów oprocentowanych.

Średnie opóźnienie przeszacowania aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresie 12 miesięcy wynosi 1 dzień, natomiast pasywów również 1 dzień, za wyjątkiem aktywów i pasywów zmiennych oprocentowanych według stopy banku – opóźnienie przeszacowania wynosi od 7 do 30 dni oraz stopy redyskonta weksli – przedział przeszacowania dostosowany jest do terminu najbliższego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej. Dodatkowo aktywa i pasywa oprocentowane wg stawek rynku międzybankowego, dla których oprocentowanie ulega zmianie w okresach kwartalnych również podlegają urealnieniu w zakresie przedziałów przeszacowania – od 1 dnia do pow. 1 m-ca do 3 m-cy. Poniższa tabela przedstawia podział aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej w podziale na terminy przeszacowania na dzień 31.12.2018r.

RAZEM		przedziały przeszacowania								
		1 dzień	2-7 dni	7-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	pow. 5 lat
AKTYWA	597 555	276 023	184 654	116 984	3 151	10 800	2 488	2 510	945	0
PASYWA	540 121	132 390	7 015	307 573	43 902	44 770	2 637	1 834	0	0
LUKA	57 434	143 633	177 639	-190 589	-40 751	-33 970	-149	676	945	0
LUKA skum.		143 633	321 272	130 683	89 932	55 962	55 813	56 489	57 434	57 434

Uwzględniając ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, Bank w największym stopniu jest narażony na potencjalne zmiany dochodu odsetkowego w skali 12 miesięcy na skutek spadku stóp procentowych o 200 pb. Zmiana dochodu obliczona jest z uwzględnieniem wskaźników korygujących (w przypadku Banku wskaźnik korygujący dotyczy stopy redyskonta weksli) oraz przy założeniu, że aktywa i pasywa w z oprocentowaniem poniżej 2.00 % obniżą swoje oprocentowanie w sposób maksymalny. Wyliczona zgodnie z przyjętymi założeniami zmiana dochodu spowoduje spadek funduszy własnych o 12.73 %, tym samym poziom ryzyka jest wysoki i skutkował na koniec roku utworzeniem wymogu na ryzyko stopy procentowej.

2) Obciążenie ryzykiem kredytowym.

Obciążenie ryzykiem kredytowym aktywów finansowych z wykorzystaniem metody standardowej liczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zostało przedstawione w poniższej tabeli:

Kategorie ekspozycji		Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem			
		przed zastosowaniem wskaźnika MŚP (0.7619)			po zastosowaniu wskaźnika MŚP (0.7619)
		Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	łącznie	łącznie
a)	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	0.00	0.00	0.00	0.00
b)	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	4 024 466.80	0.00	4 024 466.80	4 024 466.80
c)	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	17 209 965.74	598 681.72	17 808 647.46	17 808 647.46
f)	Ekspozycje wobec instytucji	1 388 278.01	0.00	1 388 278.01	1 388 278.01
g)	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	117 057 770.80	4 125 486.76	121 183 257.56	96 992 449.45
h)	Ekspozycje detaliczne	79 346 896.55	6 241 341.39	85 588 237.94	68 972 713.40
i)	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6 125 179.03	66 952.40	6 192 131.43	5 618 846.11
j)	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	42 184 855.77	14 900.73	42 199 756.50	42 199 756.50
o)	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	3 160 185.82	0.00	3 160 185.82	3 160 185.82
p)	Ekspozycje kapitałowe	7 112 546.30	0.00	7 112 546.30	7 112 546.30
q)	Inne ekspozycje	19 205 883.53	40 000.00	19 245 883.53	19 245 883.53
Ekspozycje wg metody standardowej razem		296 816 028.35	11 087 363.00	307 903 391.35	266 523 773.38

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku jest portfel kredytowy. W ujęciu rocznym łączna wartość portfela kredytowego wg wartości netto kształtowała się na poziomie 335 095 tys. i w stosunku do poprzedniego roku spadła o kwotę 179 tys. , tj. 2%, przy czym udział portfela kredytowego w aktywach w ujęciu rocznym wynosił 52.60%, co oznacza, że relacja portfela kredytowego do aktywów nie przekroczyła ustalonego poziomu granicznego w wysokości 70%. Udzielone zobowiązania pozabilansowe stanowiły 8.86 % portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto i nie przekroczyły wartości granicznej tego udziału ustalonej na poziomie 20 %.

Analiza podmiotowa portfela kredytowego wg wartości nominalnej wskazuje, że na dzień 31.12.2018 roku najważniejszą pozycję stanowią przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie, bo 41 % oraz przedsiębiorcy indywidualni – 30 %. Następnie osoby prywatne – 14%, rolnicy – 4 %, instytucje rządowe i samorządowe – 5%, pozostałe jednostki niefinansowe – 5% oraz pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego – 1%.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów na dzień 31.12.2018 r. została przedstawiona poniżej.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów					
Struktura portfela kredytowego wg podmiotów	31.12.2017r.		31.12.2018r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Sektor finansowy:	3 949 901.64	1.12%	2 838 177.29	0.89%	-1 111 724.35
Sektor niefinansowy, w tym:	338 301 989.40	95.96%	299 924 973.83	99.11%	-38 377 015.57
Przedsiębiorstwa prywatne i spółdzielnie	160 520 860.00	45.53%	129 733 142.65	40.68%	-30 787 717.35
Rolnicy indywidualni	16 644 177.16	4.72%	14 699 984.55	4.61%	-1 944 192.61
Przedsiębiorcy indywidualni	103 469 930.19	29.35%	94 425 539.53	29.61%	-9 044 390.66
Osoby prywatne	41 953 074.51	11.90%	44 429 164.17	13.93%	2 476 089.66
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	15 713 947.54	4.46%	16 637 142.93	5.22%	923 195.39
Sektor Budżetowy	10 288 864.00	2.92%	16 120 488.00	5.06%	5 831 624.00
Razem	352 540 755.04	100.00%	318 883 639.12	100.00%	-33 657 115.92

Struktura produktowa przedstawiona w poniższej tabeli wskazuje, że dominują kredyty związane z finansowaniem działalności gospodarczej, w tym w szczególności kredyty inwestycyjne.

Struktura portfela kredytowego wg produktów					
Produkty kredytowe	31.12.2017r.		31.12.2018r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Kredyty w ROR/RB	23 353 245.27	6.62%	24 869 377.92	7.80%	1 516 132.65
Kredyty detaliczne	18 828 358.31	5.34%	20 503 629.76	6.43%	1 675 271.45
Kredyty mieszkaniowe	37 188 563.04	10.55%	41 496 680.79	13.01%	4 308 117.75
Kredyty na nieruchomości pozostałe	48 978 161.81	13.89%	44 023 758.17	13.81%	- 4 954 403.64
Kredyty preferencyjne	9 467 413.84	2.69%	7 219 925.90	2.26%	-2 247 487.94
Kredyty obrotowe	43 026 668.18	12.20%	37 131 049.12	11.64%	- 5 895 619.06
Kredyty rewolwingowe	19 223 277.91	5.45%	12 403 635.49	3.89%	-6 819 642.42
Z tytułu kart płatniczych	287 726.04	0.08%	227 250.33	0.07%	- 60 475.71
Leasing, factoring	15 056 017.84	4.27%	8 211 527.01	2.58%	- 6 844 490.83
Kredyty inwestycyjne	131 070 885.73	37.18%	119 863 646.89	37.59%	-11 207 238.84
Pozostałe	6 060 437.07	1.72%	2 933 157.74	0.92%	-3 127 279.33
Razem	352 540 755.04	100.00%	318 883 639.12	100.00%	-33 657 115.92

Ekspozycje kredytowe Pozabilansowe					
Wyszczególnienie	31.12.2017r.		31.12.2018r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Ekspozycje kredytowe będące zobowiązaniami pozabilansowymi brutto, w tym:	28 001 606.18	100.00%	24 757 323.84	100.00%	-3 244 282.34
Utworzone rezerwy celowe i odpisy aktualizujące bez zabezpieczeń prawnych	14 460 406.82	51.64%	12 517 911.86	50.56%	- 1 942 494.96
Ekspozycje kredytowe będące zobowiązaniami pozabilansowymi pomniejszone o utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące	13 541 199.36	48.36%	12 239 411.98	49.44%	-1 301 787.38

48. Aktywa finansowe przeterminowane na dzień 31.12.2018 roku wg wartości bilansowej brutto

Aktywa finansowe , w przypadku których nastąpiła utrata wartości				
Rodzaj aktywów finansowych	Przeterminowanie			
	do 1 miesiąca	od 1 m-ca do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Wartość aktywów na 31.12.2018 rok [PLN]				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
Kredyty i pożyczki udzielone przez bank i wierzycielności własne, nie przeznaczone do obrotu	324 546.00	2 752 812.00	7 893 964.00	37 561 740.00
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości				
Razem	324 546.00	2 752 812.00	7 893 964.00	37 561 740.00

Aktywa finansowe , w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości				
Rodzaj aktywów finansowych	Przeterminowanie			
	do 1 miesiąca	od 1 m-ca do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku
	Wartość aktywów na 31.12.2018 rok [PLN]			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
Kredyty i pożyczki udzielone przez bank i wierzycielności własne, nie przeznaczone do obrotu	5 027 178.00	6 530 509.00		
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości				
Razem	5 027 178.00	6 530 509.00		

49. Zawarte przez Bank umowy nieuwzględnione w bilansie – nie wystąpiły.
50. Działalność powiernicza - Bank nie prowadził działalności powierniczej.
51. Sekurytyzacja aktywów Banku - Bank nie sekurytyzował aktywów.
52. Informacje z zakresu do rachunku przepływów środków pieniężnych.
- 1) Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych

Wyszczególnienie:	Stan na początek okresu sprawozdawczego		Stan na koniec okresu sprawozdawczego	
	Wartość [PLN]	Struktura [%]	Wartość [PLN]	Struktura [%]
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	8 996 636.07	33.99%	7 691 631.76	30.11%
Należności a'vista podmiotów finansowych	17 473 468.06	66.01%	17 853 660.39	69.89%
Razem	26 470 104.13	100.00%	25 545 292.15	100.00%

- 2) Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową.
- Działalność operacyjna** - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności nie zaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.
- Działalność inwestycyjna** – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji.
- Działalność finansowa** – jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata.
- 3) Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji „Inne korekty”, „Inne wpływy”, „Inne wydatki” których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności.

Na pozycję „Inne korekty” w kwocie -2 115 587.86 zł rachunku przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej składa się: aktualizacja odpisu z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i rzeczowych aktywów trwałych.

- 4) Różnice pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych – nie wystąpiły.
53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie jednostek – W okresie sprawozdawczym nie nastąpiło połączenie jednostek.
54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji – nie dotyczy.
55. Instrumenty finansowe klientów, zapisane na rachunkach papierów wartościowych – Bank nie prowadzi rachunków papierów wartościowych klientów.
56. Informacja o towarach giełdowych klientów – nie dotyczy.
57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy- nie wystąpiły.

Sporządził: Sylwia Lasota
Sylwia Anna Lasota
Elektronicznie podpisany przez Sylwia Anna Lasota
Data: 2019.03.28 14:48:56 +01'00'
podpis

Sprawdził: Ewa Matla
Ewa Anna Matla
Elektronicznie podpisany przez Ewa Anna Matla
Data: 2019.03.28 14:49:37 +01'00'
podpis

Zarząd Banku	
<i>Dariusz Wójcik</i> <i>Prezes Zarządu</i>	Dariusz Robert Wójcik Elektronicznie podpisany przez Dariusz Robert Wójcik Data: 2019.03.28 16:01:28 +01'00'
<i>Kornelia Waloszek</i> <i>Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych</i>	Kornelia Gabriela Waloszek Elektronicznie podpisany przez Kornelia Gabriela Waloszek Data: 2019.03.28 16:03:52 +01'00'
<i>Daniela Musioł</i> <i>Wiceprezes Zarządu ds. finansowych</i>	Daniela Musioł Elektronicznie podpisany przez Daniela Musioł Data: 2019.03.28 16:05:52 +01'00'
<i>Tomasz Kapłanek</i> <i>Wiceprezes Zarządu ds. handlowych i IT</i>	Tomasz Kapłanek Elektronicznie podpisany przez Tomasz Kapłanek Data: 2019.03.28 15:59:26 +01'00'
<i>Pieczęć firmowa Banku</i>	

Knurów, dnia 28 marca 2019r.